

COMMUNIO

**dvacet let
poté**

3/10

Starokatolická církev v ČR

dvacet let poté

Sestry a bratři,
když jsem jednou studentům na fakultě vysvětloval, co to byl „státní souhlas“, moc to nechápali a období komunistické zvládnoucí před rokem 1989 vnímají dodnes možná jen podle toho, že jejich tehdejší hrdinové Mach a Šebestová říkali své učitelce „soudružko“.

Svým způsobem jim vlastně závidím. Představa, co bych všechno mohl v církvi vykonat, kdyby..... je svým způsobem motorem, který mě honí dohnat ten čas. Naplnit to povolání víc, než tehdy bylo možno, vytáhnout s depozita všechny ty nevyužité možnosti, komprimované touhy i modlitby tehdy nevyslyšené a hlavně síly, kterých tehdy bylo přece jen víc. To ovšem nejde.

„Sanguis martyrum est semen christianorum“ - krev mučedníků je setbou křesťanů – byl bonmot Tertullianův z přelomu 2. a 3. století. Tak nadepsal svůj pastýřský list otec biskup Augustin, můj předchůdce v biskupské službě, v době, kdy mu lidé z vlastní církve v doprovodu tajné policie při domovní prohlídce zabavili klíče od katedrály i biskupskou berlu. Byl šikanován, posléze donucen odstěhovat se z Varnsdorfu, často vyslýchán, ale tajně nám všem sloužil dál.

Já sám jsem byl brzy poté vyhozen z fakulty přesto, že jsem byl nejlepším studentem ročníku. Oblékl jsem montérky, zařadil jsem se do pracovního procesu budování hynoucího socialismu a své kněžství jsem realizoval tajně, čímž jsem naplňoval skutkovou podstatu trestného činu „mařeny“ jak jsme tehdy říkali paragrafu o maření dozoru

nad církvemi a náboženskými společnostmi. Ten paragraf hovořil o tom, že kdo vykonává duchovenskou činnost v církvi nebo v náboženské společnosti bez státního souhlasu, bude potrestán odnětím svobody. Nasazovat krk nebo aspoň svobodu – komu to co dnes řekne?

A bylo to dobře nebo špatně? Periodicky se opakující výslechy s lákavými přemlouváním ke spolupráci s ďáblem i surovými kopcanci ještě z nikoho mučedníka neudělaly. A proč taky?

Nejsem mučedník, jsem jen pamětník. Ale pamatuji si.

Já vím, oslavy 20. výročí tzv. sametové revoluce jsou už za námi, ale byl bych nerad, abychom zapomněli na tu naši malou starokatolickou, ne až tak plyšovou, ale o to víc potřebnou. Na Synodu obnovy, která se sešla 29. dubna 1990, aby jasně pojmenovala a zhodnotila uplynulé období života církve, aby namísto kolaborantů s komunistickým režimem vrátila do čela církve biskupa, aby obnovila v církvi pořádek. Naše církev byla první církví v naší zemi, která našla odvahu vykonat to, co jiné církve musely udělat až po delším čase – váhavě, liknavě, bolestně, se skandály a hlavně pozdě.

Synoda obnovy nastartovala nové období v naší církvi, které z počátku vůbec nebylo lehké. Pracovali jsme s vypětím sil, s nedostatkem lidí, s odporem těch, kteří církve zavedli na scesti, s počáteční nedůvěrou některých představitelů zahraničních sesterských církví, kteří se museli vyrovnat s tím, že místo legitimního vedení církve

z neznalosti věci podporovali kolaboranty, i s proradností těch, kdo pod tlakem události jen převlékli kabát.

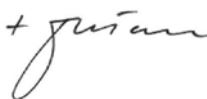
Bratr Josef König právě dokončil pečlivé třídění archivních dokumentů z roku 1990 a celý ten soubor vtipně nazval KRIMI. Na rozdíl od mnoha předešlých ročníků této velmi potřebné práce tu nedominuje grafomanie někdejších samozvaných „vládců církve“ a mlčení umlčených, protože před rokem 1990 byla každá písemnost těch, kdo „mařili státní dohled nad církvemi“ důkazem jejich „trestného činu“. Při čtení těch dokumentů se v duchu vracím o dvacet let zpět a jako film se mi míhají před očima některé okamžiky a pocity – neopakovatelné, možná i nesdělitelné. Kdo to neprožil, nepochopí.

To, co patřilo ke vzkříšení církve před 20 lety bylo radostné a často bolestné zároveň, stejně jako vše, co stálo při jejím zrodu před 140 lety. A bylo Božím darem být při tom.

My dnes žijeme z toho, co přinesla Synoda obnovy, pokračujeme v cestě, kterou započala. Nic z toho, čeho naše církev dodnes dosáhla, by nebylo, kdyby tehdy církev nenašla odvahu vypořádat se s minulostí a začít znovu.

Ať nás všechny na další cestě provází požehnání a blízkost Toho, který nás posiloval v těžkých dobách minulosti, a který nám dal a dává sílu k hledání nových cest.

S bratrským pozdravem Váš

dvacet let poté	2
„ty jsi Mesiáš“ (Mt 16, 13–19)	4
Církev s.r.o.	5
38. synoda (synoda obnovy)	
Praha, 29. 4. 1990	6
připomínáme si 140 let	
neomylnosti římských biskupů ...	10
ani farář, ani feldkurát –	
prostě kaplan a voják (část 2.)	12
Jubilejní 30. starokatolický	
kongres	15
Nabídka studia na VOŠ dorkas ...	15
Kaple svaté Rodiny	16
Návštěva farníků z tábora	
u německých starokatolíků.....	18
draž možná, férověji určitě	20
Brněnská farnost využívá	
novou kapli	21
Zprávičky	22

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 24. 6. 2010

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: Vojta Juda

„ty jsi mesiáš“ (mt 16, 13–19)

Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Oni rekli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“ Řekl jim: „A za koho mne pokládáte vy?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi.“

Ježíš se znovu vydává na sever, do míst, kde věřá řeka Jordán. Do kraje Cesareje Filipovy, nedaleko pohoří Hermonu. Zde klade učedníkům otázky, jak je jeho zvykem, a my sami se s nimi můžeme setkat při čtení evangelijních textů.

„Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Tahle otázka není jen otázkou na vyplnění času přítomných, ale je zde záměr učedníky dostat či posunout někam dál. Prvním třem výpovědím („jedni tě považují za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše“) bylo společné to, že Ježíš byl brán jen za předchůdce očekávaného Mesiáše. Eliášův návrat měl předznamenat dobu mesiánskou a někteří zase Krista chápali jako z mrtvých vstalého Jana Křtitele.

Ježíš se nepřestává ptát, naopak! „A za koho mě pokládáte vy?“ Odpovědi se ujal Šimon Petr, ten který často vystupuje právě jako mluvčí Apoštolů, a říká: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha.“ Apoštol Petr vyznává důležitou věc. Pane, ty nejsi to, co říkají lidé: nejsi Eliáš, Jan Křtitel nebo

Jeremiáš. Pane, ty jsi Mesiášem. To označení „živý Bůh“ má právě charakterizovat pravého Boha – Boha Izraele. Je zde i zajímavý kontrast z pohledu místa, kde k tomu to označení dochází, protože kraj Cesareje Filipovy je oblastí v době Ježíšově převážně obývanou pohany.

Petr odpovídal Ježíšovi na jeho otázku za všechny, ale následující Kristův příslib platí již jen pro něj. „Blahoslavený jsi Šimone, synu Jonášův (nebo Janův, rozdíl mezi těmito jmény v aramejštině je malý a postupem času už nejsme schopni se dopátrat správného jména), protože to ti nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec.“ Ano, Bůh a ne člověk dal poznat Ježíše Petrovi. Spasitelem je Kristus. Stejně jako Apoštol Pavel, který též poznal totožnost Mesiáše skrze

zjevení. Ježíšovo pojmenování Šimona na Petra (znamená Skála) nemělo být jen formální změnou jména, ale především novým posláním. Petr bude skutečnou skalou, na které Ježíš postaví svou církev.

Snad to není ode mne troufalé, když použiji srovnání s Abrahamem. Otec dal Abramovi nové jméno Abrahám, a ten se stal základem pro nový Izraelský národ. Tak i nové jméno Petrovo můžeme dát do souvislosti se založením nového lidu, církve. „Tobě dám klíče od nebeského království.“ Kristus zde dává pravomoc Petrovi. On je garantem Ježíšovy nauky a tradice.

Postava Petra má v sobě cosi obecně lidského. Přestože byl prvním z vyvolených a Ježíš ho přímo jmenoval jako hlavu budoucí církve a přestože byl svědkem mnoha zázraků, neubráníl se pochybnostem. Na Kristovu výzvu kráčel Petr po vlnách a malém utonul, protože pochyboval. Když vojáci Krista zatkli, třikrát ze strachu prohlásil, že ho nezná, přesně jak mu sám Kristus předpověděl („dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš“).

I my pochybujeme, zapíráme, lžeme nebo když to shrneme, prostě často každý v životě selžeme, ale pokud jsme schopni sebereflexe, upřímné lítosti nad svými pochybeními, máme víru v Trojjediného Boha a snažíme se vyvarovat napříště těchto selhání, třebaže ne vždy se nám podaří nešlápnout znovu do louže, tak nás Pán ve své nekonečné milosti neopustí, a navíc nám podá svou pomocnou ruku jako právě Petrovi, když měl malou víru a začal se topit. Amen.

☒ Petr Brzobohatý, farnost Český Těšín

☒ Foto: Archiv

Církev s.r.o.

Čtyřicet dní

Jen tolik do smrti

Kupte si svíce

Hřeby

Vstupenku v předprodeji

Zdarma pro děti

Rezervaci spásy

Ve slevě

Nechte se ukřižovat*

Na počkání

*bez DPH a zmrtvýchvstání

negarantujeme

☒ Ivana Kuglerová

38. synoda (synoda obnovy)

Protokol 38. synody (Synody obnovy)

Ve jménu Páně!

Dne 29. dubna l. P. 1990 v Praze zasedala synoda Církve starokatolické v ČSFR, aby s pomocí Boží svobodně, bez vnějších zásahů a jasně promluvila o situaci v církvi a především o jejím dalším životě. Přítomnými delegáty byla nazvána synodou obnovy.

Synoda byla řádně svolána biskupem PhDr. et ThLic. Augustinem Podolákem podle § 2 a § 18 Synodního řádu a zúčastnilo se jí kromě biskupa 34 řádných delegátů církevních obcí včetně řádných duchovních.

Synody se jako hosté též zúčastnili zástupci Úřadu předsednictva vlády ČSFR p. JUDr. Cyril Svoboda a Ministerstva kultury p. Tesařík a ÚV ČSL PhDr. B. Svoboda.

Synoda schválila toto

Usnesení:

I. Synoda Starokatolické církve v ČSFR bere na vědomí zprávu Otce biskupa PhDr. ThLic. Augustina Podoláka o činnosti za uplynulých 22 let.

II. Vyslovuje poděkování a uznání Otcí biskupovi dr. Podolákovi za statečnost, moudrost i pastýřskou lásku a péči, s níž řídil církve i v podmínkách nevěřejné pastorace s nasazením vlastní svobody.

III. Jasně deklaruje, že PhDr. et ThLic. Augustina Podoláka nadále uznává za biskupa - ordináře Starokatolické církve v ČSFR, za jejího nejvyššího představitele a jediného zástupce církve navenek. Uznává všechna

jeho práva, která podle synodního řádu i práva obecného náleží sídelním biskupům se zřetelem k autokefalitě starokatolické církve národní. V této souvislosti žádá Ministerstvo kultury ČR o zajištění řádného platu pro biskupa a pro posouzení možnosti odškodnění za období 1971-1990.

IV. Schvaluje a potvrzuje suspensi bývalého duchovního pražské obce PhDr. Miloše Pulce, vnesenou biskupem dr. Podolákem dne 9. 11. 1970 z důvodů narušování řádu bohoslužby, pohoršení a blasfemie. V tomto smyslu odvolává s okamžitou platností dr. Miloše Pulce ze všech církevních funkcí, které neoprávněně zastává. Vylučuje z církve definitivně podle § 19 synod. řádu dr. Miloše Pulce, vzhledem k jeho činnosti, zejména v letech 1970-90, kterou odsuzuje. V. Distančuje se od všech kroků, od veškeré činnosti skupiny osob kolem PhDr. Miloše Pulce, tj. tzv. synodní rady apod. – od všech jejich rozhodnutí, jež považuje za neplatná a iregulární. Za takové považuje zejména zásahy do synod. řádu učiněné v době, kdy byl z iniciativy dr. Pulce a osob jemu nakloněných za použití sankcí totalitního aparátu biskup dr. Podolák zbaven tzv. „státního souhlasu“.

VI. Distančuje se od všech, byť snad i dobře míněných zásahů zahraničních církevních představitelů do jurisdikce biskupa v letech 1970-90, ať již jde o svěcení osob, či rozhodování o vnitřních věcech Starokatolické církve v ČSFR a považuje tyto za usurpatio iurisdictionis a porušení práv sídelního biskupa i autokefality církve národní.

praha, 29. 4. 1990

VII. Žádá a vyzývá PhDr. Miloše Pulce k předání všech objektů patřících Starokatolické církvi v ČSFR, včetně objektů v nájmu, a o předání jejich zařízení a vybavení. Vyzývá dr. M. Pulce, aby do rukou synodou pověřených osob ihned vydal písemnosti, archiv, razítka, pečeteř a vše, co náleži synodní radě církve, biskupskému úřadu a pražské farnosti. Žádá zejména předání veškerého movitého i nemovitého majetku církve a okamžitě navrácení neoprávněně zadržovaných biskupských insignií, které byly v r. 1972 protiprávně odňaty biskupovi.

VIII. Pověřuje bratry Dušana Hejbala, Kurta Malinu a dr. Luboše Rezlera k protokolárnímu převzetí předmětů i objektů uvedených pod bodem VII. Protokol nechť je předán biskupovi a synodní radě zvolené touto synodou.

IX. Bere na vědomí zprávu duchovních o stavu církevních obcí v Brně, Cvikově, Jablonci, Liberci, Desné, Varnsdorfu, Šumperku, Červené Vodě a Praze.

X. Bere na vědomí:

- a) kanonickou missi biskupa, jíž byl jmenován P. Dušan Hejbal farářem pražské církevní obce
- b) kanonickou missi biskupa, jíž byl jmenován P. Kurt Malina farářem církevní obce v Jablonci n/N a excurrento administrátorem severočeských farních obcí
- c) dlouholetou nezištnou službu P. Vasila Daniška, faráře obce v Šumperku a celého farního obvodu Severní Moravy
- d) jmenování P. Dušana Hejbala podle

§ 7 syn. řádu generálním vikářem ke dni 29.4.1990

Navrhuje Otcí biskupovi pověřit P. K. Malinu a P. D. Hejbala prozatím administraci církevní obce v Brně.

XI. Vyjadřuje se k otázce dalších osob t. č. působících jako duchovní v některých objektech Starokatolické církve v ČSFR, kteří nemají kanonickou missu biskupa dr. A. Podoláka a jeho souhlas k působení:

- a) předpokládá jejich neinformovatelnost o pravém stavu věcí v církvi
- b) jako projev dobré vůle vyzývá tyto osoby, aby se přihlásily a sdělily synodní radě svůj postoj k možné spolupráci
- c) vyzývá tyto osoby, aby předložily biskupovi doklady o studiu a svěcení
- d) navrhuje biskupovi ustavit komisi k posouzení způsobilosti těchto osob pro duchovní správu.

XII. Žádá Ministerstvo kultury ČR o okamžité zastavení platu ze státních prostředků pro PhDr. M. Pulce a další osoby, které nemají kanonické pověření biskupa Dr. Podoláka. Současně žádá o zajištění státních platů pro duchovní řádné, kteří jsou uvedeni pod bodem X.

XIII. Volí synodní radu podle § 30 synodního řádu v tomto složení:

předseda: biskup PhDr. et ThLic. Augustin Podolák (§ 14. SŘ)

místopředseda laik: Marie Strumínská

členové duchovní: P. Dušan Hejbal, P. Kurt Malina, P. Vasil Danišek, P. Josef Plachý

členové laičtí: Alžběta Turková, Hugo Wagner, Jaroslava Kovářová, Jiří Novák

Synoda v této souvislosti konstatuje, že za poslední řádnou synodu považuje synodu svolanou r. 1968.

Mandáty všech bývalých členů synodní rady jsou podle § 12 SR propadlé.

XIV. Ukládá synodní radě:

a) ustavení komise k revizi hospodářství církve od r. 1970, které bylo řízeno neoprávněně dr. M. Pulcem. Komise budiž případně rozšířena o odborníky ze státní správy.

b) v případě podezření z trestných činů postupovat podle platných zákonů.

XV. Schvaluje dopisy synody:

a) presidiu Utrechtské Unie

b) prezidentovi ČSFR

c) vládě ČSFR

d) Ekumenické radě církví v ČSFR

e) biskupské konferenci řím. katol. církve

f) PhDr. M. Pulcovi

g) Prohlášení synody pro tisk

Přílohy k protokolu:

Projev biskupa, zpráva za období 1968–1990

Vážení a milí, hosté, bratři duchovní, delegáti církevních obcí.

Můj úkol podle programu synody se zdá jednoduchým, avšak s ohledem na dobu je to úkol nadlidský. Proto mi nezbyvá leč pokus o krátký přehled, či spíše nástin díla za dvacet roků. Na jaře roku 1968 nám byla z ministerstva kultury povolena řádná synoda s volbou biskupa po dvaceti letech marných pokusů o nastolení pořádku ve věcech církve. Byla přijata i má kandidatura, a 22.

června jsem byl zvolen jako biskup-ordinář, 20 hlasů, proti 2. Dne 15. prosince 1968 jsem byl vysvěcen v Utrechtu presidentem Unie, arcibiskupem A. Rinkelem za asistence tří dalších biskupů Unie s biskupem z Kentu z pověření arcibiskupa anglikánské High Church z Canterbury. Po návratu do vlasti mohl jsem se ujmout služby, vedení Československé církve přijalo naše kandidáty na Husovu fakultu v Praze, a já jsem mohl každý týden dojíždět tamtéž na přednášky systematické teologie, zejména dogmatiky a morálky pro naše bohoslovce. Roku 1971 mohl jsem v katedrále ve Varnsdorfu vysvětit 7 kněží a 2 jáhny. Avšak již koncem roku 1970 se objevily nesnáze. Stále častěji docházely i stížnosti, že duchovní dr. M. Pulec v Praze porušuje bohoslužebný řád, zejména v přísluže eucharistie. Kanonické napomenutí nepomohlo, a tak jsem byl nucen vyhlásit suspensi. Ani to nepomohlo, a tak nutně následovala 11. listopadu 1971 exkomunikace. Odpovědí byla zuřivá kampaň anonymních dopisů i telefonátů, jimiž byl očerňován a tupen biskup, jako by se přečinů dopustil on. Uslyšíte podrobnosti v další části programu, a tak jen heslovitě poznamenávám. Od počátku ledna roku 1972 byl mi odňat státní souhlas k duchovní službě a také plat, z něhož mi zůstalo 530,- Kč pro devítičlennou rodinu. Pan dr. Pulec poslal MUDr. Löblovou v doprovodu církevní sekretářky ONV z Děčína a pod pohrůzkou zákroku VB byl jsem donucen vydat biskupské insignie. Již před tím mi byly odňaty též klíče od katedrály.

Od té doby začíná mé druhé martyrium, když jsem to první od roku 1954 do roku 1967 přežil.

Duchovní služba věřícím stala se pro mě téměř nemožnou, pokud jsem ji nemohl vykonávat na veřejnosti. Zůstala možnost zasilání pastýřských listů do všech církevních obcí. Díky opatrnosti bratří duchovních a mlčenlivosti věřících bylo možno udržeti tuto službu vždy o Vánocích a Velikonocích po celých 18 roků. Obtížnější to bylo se styky v zahraničí, když má korespondence byla hlídána, (oboustranně). Poslední biskupskou konferenci jsem mohl navštívit již jen jako „turista“, a to r. 1979 v Krakově. Avšak i tato konference byla blokována panem dr. Pulcem a s „požehnáním“ tehdejšího církevního sekretariátu MK obrácena proti biskupovi. Ještě v roce 1974 udal pan dr. Pulec biskupa u soudů v Brně a v červnu u soudu v Děčíně k vydání archivu a pečeti. Tento pokus jediný nevyšel, když se předsedkyně senátu postavila za biskupa. Jinak perzekuce trvala stále, jak ještě uslyšíte. Teprve události po 17. listopadu minulého roku, a „něžná“ revoluce, byly mezníkem života i pro nás. Když ministr kultury 10. ledna t. r. vyhlásil možnost „rehabilitace“, obrátil jsem se na ministerstvo kultury s žádostí o rehabilitaci. Odpověděl mi laskavě předseda komise MK, pan M. Galuška, že předává věc místopředsedovi Federální vlády ThDr. J. Hromádkovi. Od pana místopředsedy vlády téměř obratem dostal jsem vyrozumění, že již nepotřebuji státní souhlas k duchovní službě, že mohu rozho-

dovat podle norem církve a také „o svém vlastním osudu svobodně“. Již na počátku března jsme učinili první významné kroky k obnově života církve. Na počátku dubna byl jsem pozván na zahájení sjezdu Československé strany lidové, kde mne velmi přátelsky přijal předseda strany JUDr. Bartončík a místopředseda PhDr. Svoboda, kromě dalších významných osobností, a byl jsem pozván k projevu u mikrofonu. Na Zelený čtvrtek sloužil jsem již s pěti bratřími duchovními v Praze mešní bohoslužbu se svěcením svatých olejů a odpoledne jsme společně připravili program této dnešní synody, jež by měla být synodou obnovy života naší církve. Třetí dubnová cesta do Prahy byla uskutečněna na pozvání prezidenta republiky V. Havla a pana kardinála, arcibiskupa pražského, Fr. Tomáška, k setkání se Svatým Otcem, Janem Pavlem II., na Hradě pražském, dne 21. dubna t. r. Když jsem se hlásil Svatému Otci jako „biskup Utrechtské Unie“, odpověděl mi na to: „Tak jsme si blízcí!“. Jistě to myslel přátelsky, stejně jako kardinál státní sekretář Casaroli a kardinál Colasuonno, když jsem je pozdravil italsky, jako všechny další. Účastnil jsem se i projevů pana prezidenta a papeže v zrcadlové galerii Hradu. Tím mohu svou zběžnou zprávu ukončit.

☒ *Originální text protokolu je uložen v archivu Starokatolické církve v ČR*

Připomínáme si 140 let neomylnosti

Letos v červenci si, mimo výjimečných postav křesťanských dějin jakými byli sv. Prokop, sv. Cyril a Metoděj, sv. Mistr Jan Hus či sv. Benedikt z Nursie, připomeneme již stočtyřicáté výročí události pro západní katolickou církev poněkud dějinně méně zářné a ještě méně připomínané a oslavované.

Dne 18. července 1870 vyhlásil tehdejší papež Pius IX. na závěr aktuálně probíhajícího I. vatikánského koncilu římskokatolické církve dogmatickou konstituci *Pastor æternus* (Věčný Pastýř), kterou „jednou pro vždy“ vyhlásil za závazné články víry jurisdikční primát římského biskupa nad celou církví a papežskou neomylnost ve věcech víry a mravů.

Konstituce *Pastor æternus* je poměrně krátký dokument sestávající ze čtyř kapitol, přičemž první se věnuje rozboru novozákonních úryvků, z kterých se dovozuje Petrův jurisdikční primát nad celou církví. Druhá kapitola uvažuje nad nutností takového úřadu a jeho pokračování v římském biskupovi. Následující třetí kapitola předkládá tezi, že skrze nástupnictví po sv. Petru je římský biskup nadán svrchovanou mocí nad celou církví, a tím pádem nad každým jednotlivým věřícím kdekoli na světě. Doslova se zde dočteme, že Římský velekněz stojí v čele celé církve... je nejvyšším soudcem všech věřících... bloudí tudíž ten, kdo tvrdí, že je možné se proti rozsudkům Římských velekněží odvolat k ekumenickému koncilu, autoritě Římskému veleknězi nadřazené.

Rétorika celého dokumentu je z dnešního

pohledu až neuvěřitelně bigotní a požadující absolutní podrobení a poslušnost pod trestem odnětí spásy. Jak jinak mohou znít závěrečná slova tohoto věroučného dokumentu: „Kdo by se pak tomuto našemu prohlášení odvážil, nedej Bůh, odporovat, ať je proklet.“

Zdá-li se nám dnes, po 140 letech, text konstituce poněkud „ujetý“, nedejme se mýlit – ani tehdy nebyl v církvi přijat bezvýhradně a s jásotem. Tehdejší církevní a politické poměry ve světě nebyly Piovi IX. a jeho církevnědogmatickomocenským experimentům nakloněny a samotné prohlášení věroučné konstituce o Věčném Pastýři, kterým je myšlen Kristus, avšak zdá se, že spíše Římský velekněz, bylo na sněmu přijato hladce jen zdánlivě a už vůbec ne takovým počtem hlasů, které bychom mohli považovat za reprezentativní vzorek pro římskokatolickou církev konce 60. let 19. století. Z 533 hlasujících 18. 7. 1870 pro konstituci bylo 230 latinských diecézních biskupů, z nichž 148 bylo Italů a dále zde bylo ještě 95 kardinálů a titulárních biskupů, kteří nezastupovali žádnou diecézi a tedy žádné věřící a k tomu 119 misijních biskupů z mimoevropských zemí. Dohromady tedy 214 hlasujících, kteří v podstatě reprezentovali zlomek katolíků a mimo to byli přímo závislí na římské kurii. Tito všichni dohromady pak tvořili 83% koncilních otců, avšak reprezentovali jen asi 44% katolíků na celém světě. Za zmínku pak stojí ještě skutečnost, že při předběžném hlasování 13. 7. 1870 bylo 88 hlasů proti a 62 hlasů pro s výhradou; při konečném hlasování pak byly proti jen 2 hlasy.

římských biskupů

To bylo mimo jiné dáno také tím, že 55 biskupů po předběžném hlasování z Říma pro nesouhlas s novými dogmaty odcestovalo, aby nemuseli otevřeně hlasovat proti papeži. Mezi nimi byl i pražský kardinál Bedřich Jan Schwarzenberg. Je dějinnou realitou, že žádný z biskupů, kteří s novými dogmaty nesouhlasili, nevydržel hájit svoje přesvědčení navzdory papeži a kurií a postupně všichni dogma přijali.

Ti, kteří dogmata nepřijali a před koncilem také varovali, aby tato nová dogmata přijímána nebyla, byli Piem IX. exkomunikováni a z církve vyhnáni. Vytvořili proto v některých evropských zemích národní církve, jejichž věřící se nazývali starokatolíky – tedy těmi, kteří věří předkoncilní vírou.

Dnes, zdá se, není otázka papežského primátu a neomylnosti ve věcech víry a mravů explicitně vyjadřována ve víře mnoha katolíků na celém světě a římské katolíky a starokatolíky rozděluje sice fakticky, ale spíše formálně, než morálně. Sám zesnulý papež Jan Pavel II. v encyklice o ekumenismu *Ut unum sint* v roce 1995 vyzval ke společné modlitbě za vykonávání Petrovy služby. Z této teze pak nejsou vyloučeni ani další křesťané, a tak mohou uvažovat nad reinterpretací služby jednoty v církvi, jak sami sebe vidí římstí biskupové a jak by je jednou mohli vidět i další křesťané.

Navzdory ekumenickému dialogu a četným kontaktům mezi římskokatolickou církví a starokatolíckými církvemi však k podstatnému posunu k jednotě mezi našimi církvemi dosud nedošlo a je otázkou, zda

i samy starokatolické církve někdy nevytváří nově, tedy to, co nikdy a od nikoho nebylo věřeno, a tak nekladou zbytečné překážky pro dorozumění s Římem. Tato ekumenicky ne zcela užitečná gesta se však objevují i na římskokatolické straně – mezi jinými vzpomeňme například prohlášení Pia IX. za blahoslaveného v roce 2000 již zmiňovaným Janem Pavlem II., což bylo ze starokatolické strany kriticky komentováno.

Jistý příslib posunu v dialogu a tedy náznak možného pokroku k nalezení jednoty mezi římskokatolickou církví a církvemi Utrechtské unie lze spatřovat v závěrech Mezinárodní římskokatolicko starokatolické komise pro dialog (IRAD). Obsah těchto rozhovorů je již v podobě zprávy znám a s trpělivým napětím můžeme, zřejmě ne v brzké době, očekávat komentář římské kongregace pro nauku víry. Jako realisté však s vědomím současného, držení pozic u naší větší sestry nemáme zatím důvod být přehnaně optimističtí.

Přes všechno rozdělení a bolest, které experiment Pia IX. a části koncilních otců v podobě dogmatické konstituce *Pastor aeternus* způsobil, mohou být některé problematické závěry I. vatikánského koncilu a následná exkomunikační encyklika Pia IX. *Etsi multa* z roku 1873, vylučující všechny starokatolíky z církve, trvalým mementem, jak se v církvi Petrovou službou jednoty a lásky sloužit nemá, jak se pontifex, tedy ten, kdo má stavět mosty, chovat nemá a jak se jednota nebuduje, nýbrž tříští.

☒ *PhDr. Pavel B. Stránský,*
administrátor zlínské farnosti

ani farář, ani feldkurát –

„Tak nám zabili Ferdinanda,“ řekla posluhovačka panu Švejкови ...

Je několik možností, jak se stát vojenským kaplanem. Na počátku vše vypadá poměrně jednoduše. Buď se duchovní té které církve rozhodne sám, že by rád sloužil v armádě nebo sama církev osloví a povolá některého duchovního k této službě. V mém případě to byla první varianta.

Ferdinanda nám nezabili, přesto jsem se rozhodl po ukončení mého civilního zaměstnání pro profesi, která mne více přiblíží k duchovenské práci. První setkání s vojenskými duchovními bylo báječné, konzultace s biskupem Dušanem proběhla také v pořádku a zdálo se, že všechno půjde jak na běžícím drátku. 17. března 2009 navštívil náš biskupský ordinariát náčelník gen. štábu Pícek spolu s hlavním kaplanem Kozlerem s požadavkem na obsazení místa vojenského duchovního naší církvi. Vzhledem k tomu, že již proběhla předchozí schůzka mé osoby s hlavním kaplanem, zdálo se již být takřka hotovo. Byl březen 2009 ...

Nejsem člověk, který by se nějak zběsile vztekal nad úředními mašinériemi (i když

to každého občas popadne), ale v přijímači do armády jsem byl zaskočen doslovnou „administrativní masáží“ (předpisy jsou předpisy). To, co vyjmenuji, se vtěsalo do tří měsíců, během kterých stále nebylo jisté, zda se do Armády ČR vůbec jako kaplan dostanu. Tedy pěkně popořádku:

Pohovor s hlavním kaplanem, pohovor s biskupem, zvyšování tělesné kondice (po celou dobu), úprava životosprávy, pohovor na Krajském vojenském velitelství (KVV), pohovor s hlavním kaplanem a psychologem, vytvoření profilu kaplana, předání osobních dokumentů a vyplnění armádních dotazníků (asi 30 stran dokumentace), pohovor na KVV, odběry moči a krve, pohovor na KVV, pohovor s hlavním kaplanem, schválení církvi, pohovor na KVV, psychologické a zdravotní vyšetření, pohovor na

prostě kaplan a voják (část 2.)

KVV, pohovor s předsedou Ekumenické rady církví, pohovor se zástupcem České biskupské konference, tělesné přezkoušení (skok do dálky, jízda na kole, sedy-lehy, shyby na hrazdě), pohovor s náborovým důstojníkem, odevzdání komplexní dokumentace na KVV (asi 60 stran dokumentace) ... byl konec června 2009 a dostal jsem do ruky oznámení o povolání do základního výcviku. Za dva dny nastupuji do Vyškova na tříměsíční výcvik. Říkám si, že po tomto maratónu už mne nikdy v životě žádný úřad nezaskočí, natož rozčílí.

Všichni, kteří se chtějí stát vojáky z povolání, musí projít základním výcvikem na výcvikové základně ve Vyškově. Kaplani nejsou výjimkou, takže jsem v červenci 2009 nastoupil spolu s ostatními vojáky a vojáčkyněmi k ostrému vojenskému výcviku.

Cítil jsem se po kondiční a životosprávné přípravě báječně, možná v nejlepší kondici, co jsem kdy byl... Váha 100 kg, čtyři řady vrásek na čele, 2 milióny vlasů a kůže v normálu.

Pak začalo něco, na co jsem byl sice připraven teoreticky, ovšem praxe překonala všechny moje nejbujnější fantazie. Kdo mne zná, tak ví, že nejsem typ člověka

„běhavého a vytrvaleckého“, ale sportuji rád a tak jsem měl na počátku pocit, že všechno půjde relativně v poklidu.

Popisovat dopodrobna, co se dělo na výcviku by bylo příliš zdlouhavé a tak se pokusím vypíchnout alespoň to základní, tedy to, co tvořilo obsahovou náplň zmiňovaných třech měsíců.

Výcvik probíhal vždy od pondělka do čtvrtka s tím, že pátek až neděle byly určeny pro rekonvalescenci. Vstávali jsme v 5 hodin a bez přestávky trval výcvik až do 22 hodin. Poté následovaly ještě dvě hodiny samostudia a o půlnoci jsme se svalili do postelí. Strava byla vydatná, většinou bleskurychle spolykaná, ubytování slušné – 3 vojáci na pokoji jsou tak akorát dost pro to, aby se nepomlátili, když je potřeba rychle se převléci nebo vystrojít (a rychle znamenalo během

pěti minut vyběhnout čtyři patra, převléci se a stát opět dole před velitelem jako ze škatulky).

Obsah výcviku byl v malých obměnách každý den velmi podobný: běhání (to bylo stále), pochodování, střelby, teoretická výuka, taktický výcvik, kliky (ty byly také stále), překážkové dráhy, komplexní výcvik v přírodě...

Cílem tohoto výcviku je udělat z vás vojáka. Tedy muže či ženu, kteří jsou fyzicky i teoreticky připravení a kteří zvládnou záťažové situace. První tři týdny byly pro mne skutečným utrpením, protože to co jsem naběhal ve výcviku, jsem nenaběhal za celý svůj život. Nohy byly opuchlé od neustálého nošení „kanad“ a každý krok způsoboval bolest. Přezutí se do tenisek ve čtvrtek bylo znovuobjevení ráje a nejvyšší milostí, které se člověku mohlo dostat. Víkendy se nesly – vyjma neděle – v odpočinkovém duchu (spánek a spánek, náplasti a balzámy na nohy).

Parta na „vojně“ byla dobrá. Naše četa měla 30člennou osádku, z toho byly čtyři ženy. Mám pocit, že dodnes mne málokdo zná jménem, protože od prvního dne mi všichni říkali „padre“ a byl jsem překvapený, s jakou vstřícností přijala mládež (99 % nevěřících, věkový průměr vojáků byl 23 let) „černoprdelníka“ mezi sebe. Byl konec září 2009 a já jsem opouštěl bránu výcvikové základny s pocitem, že je ze mne voják. V kondici vynikající, 86 kg vážící, osm řad vrásek na čele, o milión vlasů lehčí (vojenská čepice a 30stupňová vedra si vybraly

svoji daň), kotníky a paty zničené tak, jako bych celý život chodil v kanadách a večer strkal nohy do kyseliny.

Čekal mne nástup na domovskou základnu. Tou se mi stala 23. Základna Vrtulníkového Letectva v Přerově. Byl říjen 2009 a já jsem nastoupil před svého nového velitele. Měl jsem odjet okamžitě na dvě odborné duchovenské stáže na letecké základny. První jsem absolvoval v Čáslavi u adventistického duchovního Mikulky a druhou u husitského duchovního Němce v Náměšti nad Oslavou. Opravdovým startem v mé duchovenské činnosti u Armády ČR však byla bohoslužba vyslání vojenského kaplana. Ta se uskutečnila 25. listopadu 2009 v kostele sv. Izidora v Lulči u Vyškova, kde se také nachází Pastorační centrum duchovní služby AČR. Zúčastnilo se jí mnoho zástupců z naší církve spolu s biskupem Dušanem, velká část vojenských kaplanů, velitel mojí základny a do služby mne uvedl biskup Hrdlička z Římskokatolické církve a předseda ERC Ruml. Ještě večer po ukončení jsem se vracel na vrtulníkovou základnu do Přerova a říkal si, že teprve teď začíná ta pravá vojensko-duchovenská a duchovensko-vojenská práce. A tak se také stalo.

Ráno po nástupu mi bylo oznámeno, že se mám začít připravovat na vyslání do zahraniční vojenské mise v Afghánistánu, která proběhne v létě 2010. Ale o tom všem a o životě na základně až po mém návratu na podzim 2010...

☒ *npor. Mgr. Rostislav Toman*

☒ *Foto: Archiv R. Tomana*

Jubilejní 30. starokatolický kongres

Ve dnech 9.–13. srpna 2010 se ve švýcarském Curychu koná 30. mezinárodní starokatolický kongres, jehož motto zní: „Vyjdete s radostí“ (Iz 55,12).

V průběhu kongresu budou probíhat společné bohoslužby, odborné referáty a také workshopy pracovních skupin vytvořených na místě z delegátů, přičemž bude možné se účastnit i několika různých workshopů (např. ráno hudebního, odpoledně výtvarného). Součástí programu je i výlet do kláštera Rheinau a banket.

Většina akcí bude probíhat v centru Curychu a jsou soustředěna na relativně malém prostoru.

Jazykem kongresu je sice němčina, ale bude zajištěno simultánní tlumočení do několika jazyků vč. češtiny.

Náklady na účast na kongresu činí 360,- švýcarských franků (CHF), žáci, studenti a učni platí jen 300,- CHF. Cena zahrnuje účast na kongresu, stravování, výlet do kláštera a banket.

Bližší informace o programu, příp. o možnosti účasti na kongresu vám podá nejlépe místní farář či administrátor, nebo se obraťte přímo na biskupský ordinariát Starokatolické církve v ČR.

Více informací naleznete také na oficiálních stránkách kongresu www.iakk2010.com.

✉ *Jiří J. Konvalina*

Nabídka studia na VOŠ Dorkas

Vyšší odborná škola sociální a teologická – Dorkas v Olomouci nabízí denní tříleté studium oboru „Sociální a diakonická práce“ připravující k výkonu profese sociálního pracovníka s kvalifikací

podle zákona o sociálních službách. Specifickou proflací tohoto vzdělávacího programu je příprava na sociální práci realizovanou v diakonických organizacích, případně podle osobních dispozic studenta pro uplatnění v křesťanských zařízeních volnočasových aktivit či přímo v církevní sféře v oblasti katechetické, evangelizační nebo pastorační služby.

Jedná se o církevní školu, jejímž zřizovatelem je Bratrská jednota baptistů. Škola má však ekumenický charakter, což dokládá skutečnost, že v současné době ji navštěvují studenti z 10 různých denominací. Školné činí 2.500 Kč za semestr. Příslušnost k některé konkrétní církvi však není podmínkou přijetí, uchazeč by však měl mít kladný vztah k diakonickému zaměření vzdělávacího programu a respekt ke křesťanskému zaměření školy. Přijímací řízení probíhá formou individuálního pohovoru na základě motivačního dopisu. Uzávěrka přihlášek pro přijímací řízení je 13. srpna 2010, přijímací pohovory proběhnou 24. srpna 2010.

Součástí školní budovy je též studentská kolej. Po předchozí telefonické domluvě (585 208 813) je možno školu navštívit a pohovořit si s jejím vedením. Podrobnější informace o vzdělávacím programu a přijímacím řízení lze získat na www.dorkas.cz

Kaple svaté Rodiny

V rámci cyklu o starokatolických chrámech v Praze jsme se dosud zabývali katedrálou sv. Vavřince, rotundou sv. Kříže, ordinariátní kaplí Na Bateriích a kaplí sv. Maří Magdalény.

Posledním starokatolickým kostelem v Praze je kaple sv. Rodiny pod Nuselskými schody na Vinohradech. Roku 1755 ji nechal vystavět vinohradský měšťan a radní Karel Leopold Bepta. Ten také odkázal kapli důchody plynoucí z jeho majetku, aby z nich byly hrazeny provozní náklady svatostánku. V tom pokračovali i Beptovi potomci až do roku 1897, kdy se Vinohrady staly samostatnou farností a peníze určené pro kapli věnovaly raději na výstavbu nového reprezentativního kostela sv. Ludmily na náměstí Míru.

Starokatolická církev kapli spravuje od roku 1970, kdy jí byla svěřena magistrátem u příležitosti oslav 25. výročí osvobození Prahy. Hned na to byla kaple svépomocí obnovena, což dokládá chronogram nad vchodem (dnes zakrytý přemalbou). Ještě v červnu roku 1970 ji vysvětil biskup Augustin Podolák.

Další nezbytná kompletní rekonstrukce této drobné stavby proběhla až v roce 1992 pod vedením biskupa Dušana Hejbalá. Toho roku bylo také zahájeno pravidelné konání bohoslužeb, které však kvůli malému zájmu a technickým obtížím trvalo pouhé dva roky. Zatím k posledním opravám kaple došlo roku 2000 již za účasti jejího současného administrátora Petra Tvrčka. Podle jeho vlastních slov se mu kaple

zželelo a od té doby zde kontinuálně slouží eucharistii a stará se o údržbu objektu.

Kaplička je jednoduším prostorem, jednoduchého čtvercového půdorysu s obdélníkovým presbytářem. Jednoduchá barokní okna jsou půlkruhově zakončena. Výjimku tvoří tzv. kasulové okno na oltářní stěně. Označení pochází od tvarové shody okenního otvoru s barokními kasulemi. Na vrcholu jehlancové střechy se tyčí vížka se zvonem jinak také nazývaná sanktusník podle části mše zvané sanctus, při které se zvonilo.

V září roku 2008 dostala kaple, poškozená grafity, nový „kabát“. Pestře zpracovaná fasáda protilehlé čajovny „Jedna báseň“, která je zdobená mozaikou a bohatou výmalbou velmi zaujala Petra Tvrčka. A to natolik, že umožnil jejím autorkám, aby vyzdobily také stěny barokní kaple. Hlavní podíl na výzdobě mají Anna Sypěnová a Magdalena Nováková. Poslední jmenovaná komentovala vznik maleb takto: „Co říci... Snad jen, že sama jsem byla výsledkem překvapena a poněkud zaskočena. Zpětně se ale na věc dívám poněkud pozitivněji... Podle mě vzniklo něco velice totožného předchozí grafitové výzdobě... a ani jedna z variant není podle mne příliš esteticky libá a obě dvě vznikaly pravděpodobně s podobným převelice spontánním nadšením. Vidím zde ale jeden podstatný rozdíl. Sešlo se tam množství dobrých lidí, kamarádi, sousedé nebo zrovna procházející osoby a všichni se s velikým nadšením, dobrou vůlí a radostí snažili nějak zvelebit

to místo... I když naprosto chápu, že se to tak možná někomu nemusí zdát. Doufám, že takových lidí není mnoho.“

Plášť stavby teď okrašlují na severní stěně šedý kamenný val, kterým prosvítá zářivé světlo jako symbol naděje a víry, nalevo od vstupu Boží oko, napravo naturalisticky pojaté srdce. Na jižní stěně je vyobrazen kalich s lidskou tváří, jehož nohu obtáčí

had. Sama autorka, Anna Sympěnová, jej interpretuje jako „otevřenou hlavu – symbol otevřenosti božskému.“

Kaple je uvnitř osvětlována výhradně svícemi, což spolu s prostým nábytkem a dekoracemi ze sušených květů působí velmi příjemným a domáckým dojmem. Klenbu původně zdobila nedochovaná rokoková výmalba s hlavičkami andílků. Dnes je interiér vybílen. Z rokokového mobiliáře se díky četným krádežím nedochovalo naprosto nic. Současné vnitřní vybavení je jednoduché a účelné. Prostoru kněžiště dominuje obraz Svaté Rodiny od někdejší studentky HTF Kateřiny Beksové z roku 2001. Pravidelné mše se tu konají každý čtvrtek v 18 hodin a každoročně je zde slaven také svátek sv. Rodiny.

☒ *Text a foto: Lucie Kodišová*

Pro další informace je možno nahlédnout do těchto knih:

Miloš J. Pulec: Starokatolické svatyně v Praze, Praha 1985

Milan Polák: Město Královské Vinohrady, Praha 2009

Návštěva farníků z tábora

Ve dnech 21. – 24. 5. 2010 jsem se s pěti farníky naší tábořské obce vydal do německé Konstanz (Kostnice), kde se konaly oslavy 50 let partnerství měst Konstanz, Fontainebleau, Richmond, Tábor a Lodi.

Naše farnost byla vysloveně pozvána kostnickou radnicí a jeli jsme autobusem, vypraveným městem Tábor. Po zahájení oslav v tzv. Koncilovém domě (kde byl r. 1415 známý koncil, který odsoudil M. Jana Husa) se nás týkaly hlavně dvě ekumenické bohoslužby: první se konala v sobotu 22. 5. večer v římskokatolickém kostele Nejvyšší Trojice. Zúčastnili se jí duchovní z Kostnice, Fontainebleau, Richmon-

du a Tábora (starokatolický, římskokatolický a evangelický duchovní). Společně jsme se pomodlili nešpory svatodušní vigílie.

V neděli 23. 5. se od 10 hodin slavila v evangelickém Lutherkirche ekumenická bohoslužba s vysluhováním večere Páně (ta byla dle starokatolického německého misálu). Při bohoslužbě zazněla Bachova kantáta č. 29 „Wir danken dir, Gott“. Po bohoslužbě (s českým čtením a přímluvami) následoval slavnostní oběd na evangelické faře.

Celý čas se nám věnoval kostnický starokatolický farář a děkan pro Jižní Bádensko Hermann-Eugen Heckel se svojí manžel-

u německých starokatolíků

Místo upálení Jana Husa

kou Heidi. Já nocoval se synem Vojtěchem u něho doma (v sousedním švýcarském Kreuzlingen), další čtyři farníci byli ubytováni u kostnických starokatolíků.

Paf farář Heckel nám ukázal starokatolický kostel (který právě prodělává náročnou rekonstrukci interiéru), starokatolický farní úřad a dům, ve kterém již r. 1870 vznikla kostnická starokatolická obec. Tehdy se v hotelu „Sokol“ sešlo přes tisíc stoupenců starokatolického hnutí. Dnes má obec kolem 450 členů.

V neděli odpoledne vzal pak děkan Heckel se svou ženou Heidi naši tábořskou starokatolickou výpravu na překrásný ostrov Reichenau, kde jsou tři klášterní kostely. Největší z nich, Panny Marie a sv. Marka, byl založen již roku 724 biskupem Pirminem na popud Karla Martella. V klášteře

se odehrává děj známé knihy „Dokonalá svoboda“. Hermann (1013 – 1054), nemocný mnich z tohoto kláštera je dle tradice autorem známých antifon „Salve Regina“ a „Alma Redemptoris Mater“. V neděli večer se konalo slavností závěrečné pohoštění na náměstí sv. Štěpána před kostelem zasvěceným tomuto svěťci.

Při jednáních mezi duchovními jednotlivých církví byla dohodnuta častá a konkrétní spolupráce mezi církvemi v německé Kostnici a českém Táboře. Pan děkan Heckel byl se svou manželkou Heidi pozván na návštěvu příští rok do Tábora a evangelický farář Müller přijede do Tábora již letos v září.

☒ *Alois Sassmann, tábořský farář*

☒ *Foto: Vojtěch Sassmann*

draž možná, férověji určitě

Když je obchod lepším řešením než almužna

Nejspíš se vám to už přihodilo: v supermarketu jste vybírali čokoládu, kávu nebo čaj a do ruky vám přišel balíček s nápadným modrozeleným logem. Protože byl o něco dražší než ostatní zboží, možná jste jej položili zase zpátky. Možná však ne – a od pokladny tak díky vám putovala část prodejní ceny až do rukou farmáře, který produkt vyrobil anebo na něj vypěstoval suroviny. Ačkoli se to může zdát samozřejmé, v rámci běžného způsobu obchodování mezi západním a rozvojovým světem to zdaleka tak samozřejmé není: aniž bychom si to uvědomovali, nejednou nakupujeme zboží „dotované“ okrádáním lidí na druhé straně zeměkoule.

Kontrolu nad obchodem totiž drží velké nadnárodní společnosti a podle základního pravidla volného trhu „co nejnížší náklady, co největší zisk“ stlačují ke svému prospěchu výkupní ceny na minimální úroveň. V důsled-

ku to znamená, že producenti v rozvojových zemích dostávají je svou produkci částky, jež mnohdy nepokryjí ani výrobní náklady. Výjimkou není ani to, že firmy neplatí svým zaměstnancům zdravotní a sociální pojištění, využívají otrokařské postupy, dětské dělníky, ignorují bezpečnost práce či ničí přírodní zdroje a životní prostředí. Přibližně před šedesáti lety proto vzniklo hnutí s názvem Fair Trade (FT), tedy „spravedlivý obchod“, jež představuje vyváženější alternativu obchodní spolupráce mezi dodavateli převážně ze zemí Asie, Afriky a Latinské Ameriky a západními společnostmi. Ty se v systému FT zavazují k dodržování pracovních práv, ochraně životního prostředí či k podpoře rozvoje producentů a osvětě mezi spotřebiteli. Podstatnou součástí dohody je též dlouhodobá smlouva o odběru zboží, jež oproti běžně fungujícím praktikám poskytuje producentům základní ekonomickou jistotu, a především pevně stanovená minimální výkupní cena produktu, stanovená tak, aby pokrývala výrobní náklady a důstojné živobytí farmářů. Zde také leží důvod, proč FT zboží bývá dražší než zboží konvenční: tato fixně daná částka totiž téměř vždy převyšuje cenu daného zboží na běžném trhu, pro nějž jsou přirozené nároky výrobců zanedbatelnou položkou. Konečná cena FT výrobku ještě mírně narůstá o příplatek určený třeba k výstavbě škol pro děti producentů, na zdravotnickou péči anebo na místní infrastrukturu.

Prvními fairtradovými výrobky na Západě byly patrně výšivky z Portorika, které se

brněnská farnost využívá novou kapli

zásluhou několika křesťanských organizací objevily v poválečných letech v USA. Idea „obchodu místo almužny“ obratem inspirovala také evropské státy a jako plnocenný způsob rozvojové pomoci byla přijata i Organizací spojených národů: lidé v rozvojových zemích se totiž díky FT sami aktivně podílejí na svém vzestupu, místo aby vyčekávali další a další milodary, a tak se stávají méně závislími na západním světě. Dnes tak můžeme prostřednictvím FT koupit kávu, čaj, banány, rýži či keramiku, oblečení, hračky anebo nábytek – to všechno ve vysoké kvalitě, kterou zaručuje mezinárodní certifikační organizace FLO. Řada výrobků nese rovněž označení bio. K dostání jsou FT produkty především ve specializovaných obchodech jako Na Zemi či Jeden svět, postupně se však objevují i v obchodech se zdravou výživou, v supermarketech nebo na internetu: nedávno otevřená adresa www.fair-obchod.cz je kupříkladu ojedinělá nabídkou spravedlivých řemeslných výrobků či výběrem FT potravin. A zastoupení FT produktů na světovém trhu stále stoupá (v Česku až o 54% ročně), v německém Bundestagu nebo ve finském parlamentu například se již pijí výhradně férová káva či čaj. Pomoci pouhým nákupem věcí, jež se nám líbí, je totiž úžasně snadné. A máme-li jistotu, že malý středoamerický kluk poslouchal výklad učitelky, místo aby trhal v pralese kakaové boby na náš ranní šálek, může nás u srdce zahrát dvojnásob. A to za pár korun navíc určitě stojí...

☒ *Alena Scheinostová*

☒ *Foto: Archiv*

Od letošních Velikonoc slaví brněnská starokatolická farnost své pravidelné eucharistické bohoslužby v novém liturgickém prostoru. Jedná se o kapli sv. Cyrila a Metoděje v Brně-Bohunicích, Rolnická ulice. Kaple byla postavena v roce 1871 a sloužila pouze k příležitostným bohoslužbám. Při dostavbě místního sídliště měla být zbourána, ale díky úsilí místních historiků a památkářů se jí podařilo zachránit. V roce 1992 kaple prošla rozsáhlou renovací. Po celou dobu je kaple ve vlastnictví městské části a starokatolíci ji užívají společně s římskokatolickou farností Brno - Starý Lískovec. Pravidelné nedělní starokatolické bohoslužby se zde konají každou neděli v 16.30 h.

☒ *Rostislav Toman, farář v Brně, foto: Archiv*

Zprávičky

Chystá se 11. ročník církevního letního dětského tábora

Ve dnech 11. – 17. července 2010 se bude konat ve Strašicích u Rokycan 11. církevní letní dětský tábor.

Tématem letošní etapové hry „Ve stínu pyramid“ bude Egypt, jeho kultura, náboženství a zprávy o něm v bibli (Josef Egyptský, Vysvobození z Egypta atd).

Blíží informace podá Alena Sassmannová z tábořské farnosti. Kontakt: telefon: 381277499, e-mail A.Sassmannova@seznam.cz. Informace o táborech z minulých let naleznete na internetu: <http://starokatolicitabor.wz.cz/h09/lt09/lt09.htm>.

III. ročník svatovavříneckého léta

Dne 18. června se bude v katedrálním chrámu na Petříně konat již **III. ročník svatovavříneckého léta**, který začne v 17 hodin eucharistickou slavností. Po ní bude program pokračovat varhaním koncertem Petra Tvrdka a koncertem sboru BAR-i-TON. Na závěr zazpívá Karel Kekéši, který nám poskytne ochutnávku ze svého repertoáru, takže uslyšíme písně od klasiky po modernu.

Farnost v Táboře má nové internetové stránky

Počátkem května spustila starokatolická farnost v Táboře nové webové stránky. Kromě základních informací o farnosti, jejích aktivitách, fotogalerie či farní kroniky se na internetu budou objevovat aktuality z farnosti. Novou podobu stránek naleznete na adrese <http://starokatolicitabor.webnode.cz/>.

Prof. Dr. Günter Esser, ředitel Starokatolického semináře University v Bonnu, vedl ve dnech 8. – 12. března 2010 blokovaný seminář starokatolické eklesiologie na Husitské teologické fakultě.

Biskupského svěcení německého starokatolického biskupa **Dr. Mathiase Ringa**, které se konalo v sobotu 20. 3. 2010 v Karlsruhe, se zúčastnila kromě biskupa Dušana také početná delegace z našich farních obcí.

V sobotu 10. 4. byl v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha **slavnostně uveden do úřadu pražského arcibiskupa Mons. ThLic. Dominik Duka OP**. Slavnostní bohoslužby se zúčastnil také bratr biskup Dušan v doprovodu sekretáře Petra Brzobohatého.

Na druhou velikonoční neděli – 11. dubna zavítal **Český rozhlas opět do Tábora**. Bohoslužbu z kostela sv. Filipa a Jakuba celebroidal farář Alois Sassmann.

Setkání presbyteria proběhlo v pátek 7. května v budově biskupského ordinariátu a zabývalo se přípravou synody, zejména nové Ústavy.

Bratr biskup Dušan navštívil v neděli 16. 5. Desnou v Izerských horách, kde předsedal poutní bohoslužbě a popřál tamnímu duchovnímu správci Mgr. Ivanu Peschkovi k 50. narozeninám. Na slavnost Seslání Ducha svatého 23. 5. bratr biskup navštívil dopoledne farní obec u sv. Máří Magdalé-

ny v Praze a v 17 hodin předsedal v našem katedrálním chrámu bohoslužbě se křtem a bířmováním.

Dne 15. dubna se pražské **společenství u sv. Máří Magdalény stalo farní obcí.**

Zemřel kardinál Tomáš Špidlík

V pátek 16. 4. 2010 ve 21.00 hodin zemřel v Římě kardinál Tomáš Špidlík, nejvýznamnější český teolog žijící v zahraničí, světově proslulý znalec spirituality křesťanského Východu, významný představitel ekumenického úsilí a uznávaný reprezentant a propagátor české kultury. Celý svůj život zasvětil badatelskému úsilí na poli studia a praktické služby pro jednotu křesťanů. Pohřbu na Velehradě se zúčastnil i biskup Dušan, který zde zastupoval Ekumenickou radu církvi.

Církev bratrská oslavila 130 let od založení

Ve dnech 14. a 15. května 2010 proběhl v Náchodě mimořádný bohoslužebný program ke 130. výročí založení Církve bratrské.

Počátky církve spadají do let 1860 – 1880. V oblasti východočeského Náchoda vzniklo nejprve lidové probuzení. V r. 1868 vedlo k založení sboru první Svobodné evangelické církve české. K jeho ustavení přispěla i Svobodná církev skotská, působící v sousedním Prusku. V roce 1880 přibyl v Praze sbor Svobodné církve reformované, který vznikl na základě působení amerických kongregačních misionářů z Bostonu.

Církev bratrská je členem Ekumenické rady církvi v České republice. Zástupce církve

momentálně zastává pozici místopředsedy ERC.

V Česku zahájí činnost Aliance křesťanských festivalů

První impulzy ke spolupráci mezi křesťanskými festivaly se začaly rodit už na konci roku 2008, kdy postupně vznikl zakládající tým Aliance křesťanských festivalů, který je dnes tvořen sedmi lidmi napříč církvemi z celé republiky.

O rok později se zástupci tří zakládajících festivalů, Radovan Výsmek (Festival pod věží), Patrik Soukup (Freakfest) a Lukáš Matys (Festival Vox), rozhodli zahájit přípravu k prvnímu setkání organizátorů křesťanských hudebních festivalů. Toto první setkání Aliance se uskuteční 11. – 12. června 2010 v Praze v Centru mládeže Nazaret.

Do budoucna by Aliance ráda nabídla i určitý servis (např. propagace, zajištění finančně dostupnějších a kvalitních poskytovatelů vybavení či služeb) pro pořadatele festivalů, aby měli svou práci jednodušší. Aliance záměrně vzniká v ovzduší ekumenické spolupráce, nedělá rozdíly mezi jednotlivými festivaly či jejich organizátory a snaží se hledat společné styčné body, které mohou vést k vzájemné spolupráci.

Veškeré informace, včetně přihlášky na setkání Aliance, je možné získat na internetových stránkách www.aliancefestivalu.cz. Na těchto stránkách najdete i databázi křesťanských hudebních festivalů v České republice.

Starokatolická církev
si Vás dovoluje pozvat na

SVATOVAVŘINECKOU PETŘĪNSKOU POUŤ

do katedrálního chrámu sv. Vavřince na Petřině
(naproti Bludišti) a do jeho okolí

V NEDĚLI 15. SRPNA 2010

13:45	Slavnostní průvod od lanovky
14:00	Zahájení slavností
14:00 - 17:00	Hry pro děti
14:30 - 15:30	Sindibád - pohádka (hraje divadlo Studna)
15:30 - 16:30	Kabaret Červená 3
16:30 - 17:00	Euphorica (hudba nevšedního druhu)
17:00 - 18:00	ECHARISTICKÁ SLAVNOST - celebruje biskup Dušan Hejbal
18:15 - 19:15	Červené boty - loutková hra pro dospělé (hraje loutkové divadlo při Sokolu Velké Popovice)
19:15 - 19:45	Euphorica (hudba nevšedního druhu)
19:45 - 20:30	Helverova noc (divadlo SUMUS) v režii Věry Maškové
20:30 - 22:00	Dick 'O' brass - koncert (keltský rock)

Na oslavu jmenin chrámu si budete moci připít Svatovavřineckým vínem!

Změna programu vyhrazena

www.starokatolici.cz